

Официјален Лондон вели дека товарот на обврските на меѓународната мисија во Авганистан мора да биде правично и рамномерно распореден. Не може да се дозволи одделни земји на грб да го носат целиот товар, притоа вложувајќи големи напори за успех на мисијата, додека други земји тоа го избегнуваат. Службениот став на Лондон за мисијата во Авганистан го пренесе лондонскиот дневен весник "Дејли телеграф", кој предупредува дека НАТО дошол во криза поради Авганистан и односот на земјите-членки кон таа мировна мисија.

Пишува: Венцо ДОНЕВ

Последните неколку седмици е сè поизразена поддршката на Македонија за членство во НАТО. Секако, како најголем лобист за нашето зачленување се јавуваат САД. Слична еуфорија имаше и за 2006 година, па испадна нашата судбина да се решава во 2008 година. Но, дали сè ќе оди така мазно како што сега се најавува? Има аргументи и "за" и "против" нашето зачленување во НАТО.

Заменик-државниот секретар на САД, Даниел Фрид, при неодамнешната посе-

ЗАЛОЖБИТЕ НА ВАШИНГТОН СЕ ОСОБЕНО ЗНАЧАЈНИ ЗА МАКЕДОНИЈА, ТОА ЌЕ ЗНАЧИ СТАБИЛИЗИРАЊЕ И ОСИГУРУВАЊЕ НА НАШИТЕ ГРАНИЦИ ОД СЕ ПОАЛЧНИТЕ СОСЕДИ! ГИ ИМАМЕ САД ЗА НАТО!

та на Република Македонија изјави: "САД сакаат Македонија да биде најсилниот можен кандидат за НАТО. Премиерот и претседателот ги знаат предизвиците и знаат што треба да се стори. Голема предност е националниот консензус кој постои во вашата земја и кој е многу висок околу членството, но сепак има доста друга работа, која треба да се заврши како борба против корупцијата, економски реформи, имплементација на охридскиот Рамковен договор. Сè тоа мора да се заврши во наредните шест месеци, бидејќи потоа НАТО ќе прави ревизии во земјите кандидатки".

Пред посетата на Фрид на Македонија, Претставничкиот дом на американскиот Конгрес ја прифати Резолуцијата со која го поддржува натамошното проширување на НАТО. Со Резолуцијата Конгресот повика на прием во членство на НАТО на трите земји од Јадранската повелба - Македонија, Хрватска и Албанија, како и на поранешните советски републики Украина и Грузија.

"Во зависност од нивното континуирано спроведување на демократските, воените и на економските реформи и нивната волја и способност да ја исполнат одговорноста за членство и јасно изразената намера на народите тоа да го

исполнат, Конгресот повикува на правовремено примање на Македонија, Хрватска, Албанија, Украина и на Грузија во НАТО, во интерес на безбедноста и стабилноста во Европа".

Ова е наведено во усвоената "Резолуција за консолидација на слободата преку НАТО за 2007 година". Резолуцијата ја предложи демократскиот конгресмен Џон Тери, воедно и потпретседател на парламентарното Собрание на НАТО. Во конгресната расправа тој истакна дека верува во тоа што го работат спомнатите држави и верува оти се движат во вистинска насока.

САД И ВЕЛИКА БРИТАНИЈА БАРААТ ПОМОШ

Официјален Лондон вели дека товарот на обврските на меѓународната мисија во Авганистан мора да биде правично и рамномерно распореден. Не може да се дозволи одделни земји на грб да го носат целиот товар, притоа вложувајќи големи напори за успех на мисијата додека други земји тоа го избегнуваат. Службениот став на Лондон за мисијата во Ав-

НА НАТО МУ ТРЕБААТ МАКЕДОНСКИ ВОЈНИЦИ, НА МАКЕДОНИЈА Ѐ ТРЕБА ЧУВАР, НА КОСОВО НЕЗАВИСНОСТ

ганистан го пренесе лондонскиот дневен весник "Дејли телеграф", кој предвидува дека НАТО дошол во криза поради Авганистан и односот на земјите-членки кон таа мировна мисија. При тоа, весникот предупредува на незадоволството на британскиот премиер Тони Блер, кој не успеа на последниот министерски состанок на Европската унија во Брисел да убеди одделни членови на ЕУ и НАТО да го зголемат своето воено учество во мировната мисија во Авганистан.

Од вкупниот број војници, најмногу во мисијата испратиле САД - 14.000, потоа следуваат Велика Британија со 6.000, Германија со 3.000 и Франција со 1.000 војници. Лондон најавува дека ќе испрати уште 1.400 војници.

Командата на НАТО очекува поголем придонес на Франција и на Германија, напоменувајќи дека досега испратените војници не се добро увежбани за задачите кои ги очекуваат. Како лош пример

Јадранската група немаат ништо против да се зачленат. Можеби ова е најсилниот аргумент за прием во НАТО.

ДЕЈТОНСКИОТ ДОГОВОР И НАТО СПАС ЗА БАЛКАНОТ

Како втор, силен аргумент, е интересот за влијание врз овој дел од Европа, односно Балканот. САД, покрај Турција, сакаат под своја капа да ги имаат и земјите како Македонија, Албанија, Косово и другите држави од регионот, зашто во исто време Германија на големо игра за што поголемо влијание. Така, многу полесно ќе го држат под контрола регионот кој важи за буре барут. Терен на кој Европа не се покажа како добар менаџер. Иако има размислувања дека состојбата на Балканот не е стабилизирана и

и на Македонија во НАТО се приоритетни цели, кои ќе ги обединат балканските народи и ќе ги вклучат во модерните интегративни процеси, при што основни придобивки ќе бидат прогресот и мирот.

"Тие две цели - да ги приближиме Хрватска, Македонија и Албанија во НАТО во 2008 или во 2009 година и да преземе мерки за балканските народи во Европската унија и во НАТО, конечно да ги разбијат институционалните и националните бариери, кои го забавуваат нивниот прогрес, респектирајќи ги луѓето од Централна Европа", нагласи Барнс, дополнувајќи дека овие прашања се многу важни и за ЕУ и за САД.

Покрај стандардните политички барања, од НАТО бараат исполнување и на техничките стандарди во врска со Армијата на Република Македонија. За нашата Армија се велеше дека отишла најдалеку со реформите од земјите-членки на Јадранската повелба - Хрватска и Албанија.

"САД сакаат Македонија да биде најсилниот можен кандидат за НАТО. Премиерот и претседателот ги знаат предизвиците и знаат што треба да се стори. Голема предност е националниот консензус кој постои во вашата земја и кој е многу висок околу членството, но сепак има доста друга работа, која треба да се заврши како борба против корупцијата, економски реформи, имплементација на охридскиот Рамковен договор. Сè тоа мора да се заврши во наредните шест месеци, бидејќи потоа НАТО ќе прави ревизија во земјите кандидатки", изјави заменик-државниот секретар на САД, Даниел Фрид.

ДАНИЕЛ ФРИД, ЗАМЕНИК-ДРЖАВЕН СЕКРЕТАР НА САД, СЕ СРЕТНА СО МИНИСТЕРОТ ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ НА РМ

командата на НАТО ги посочува германските војници кои не се обучени за ноќни борби, а тоа е она што натовата мисија во Авганистан, според проценките на воените стручњаци, ја очекува во наредниот период.

Ако се има предвид овој податок, дополнет со потребите во Ирак, каде сè повеќе се разгоруваат борбите, односно бомбашките напади се сè позачестени, а поголем број земји-членки на НАТО ги повлекуваат своите војници, тогаш е јасно дека на Америкаците ќе им биде потребна замена за повлечените контингенти, бидејќи во западните земји, дури и во САД, е сè позирозено антивоеното расположение. Најлесно ќе биде да се регрутираат дополнителни сили од новите членки на Алијансата. Слична ситуација имаше пред нападот на Ирак, кога западните земји, со исклучок на Обединетото Кралство, се спротивставуваа на инвазијата на Садамовата држава. САД ја добија поддршката токму од новите членки на НАТО, како Полска... Од овој пристап би ги исклучил Украина и Грузија, при што верувам дека Русија ќе реагира поостро, како што тоа неодамна го направи Владимир Путин. Русите сметаат дека со влегувањето на Украина и на Грузија во Алијансата се загрозуваат нивните интереси, а за другите земји од

дека се можни нови војни, констатација која беше искажана минатиот викенд во Загреб од авторитети како што е Иво Банац. Ваквите заложби на Вашингтон за Македонија се од особено значење, бидејќи тоа ќе значи стабилизирање и осигурување на нашите граници од сè полчните соседи, кои се обидуваат на секој можен начин да нè дискредитираат. Во оваа насока во прилог ни оде и ставот Косово да не се дели, затоа што решавањето на косовското прашање со поделба, според многу експерти, ќе значи верижна реакција во Босна и Херцеговина, Црна Гора, Србија и Македонија, иако Србите не сакаат да размислуваат дека што побрзо го решат прашањето со Косово толку побрзо ќе напредуваат, но и ќе ја спасат Војводина.

Во оваа насока, потсекретарот на Стејт департаментот, Николас Барнс, на Северноатлантскиот совет на 21 февруари во Вашингтон, истакна дека не треба да им се дозволи на деструктивните сили на Балканот, кои се залагаат за големи држави, како сите Срби да бидат во една држава, да бидат политичка сила, зашто тоа може да биде погубно за балканските народи, како пред 10-15 години кога почнаа војните во поранешна Југославија. Според него, одржувањето на Дејтонскиот договор и влегувањето на Хрватска, Албанија

ПРОБЛЕМИ ВО АРМ

Пред Самитот во Рига, минатата година, западните експерти полноправното членство во НАТО го условија со човечките ресурси во Армијата. Експертите оцениле дека човечкиот потенцијал на АРМ сè уште живее со сфаќањата од времето на ЈНА и дека сè уште не искажува целосна верност и предаденост кон НАТО-стандардите и команди. Оценката е извлечена по неколку средби со македонскиот воен кадар. Тие, пред сè, се интересирале дали нашите командни кадри ќе бидат доверливи на НАТО или и понатаму ќе им се пренесуваат информации на српските служби. Одговор немало. Иако Америкаците инсистирале на верност, сепак тие се сомневаат дека сите тајни податоци, преку српските служби, ќе им се пренесува на други разузнавачки служби. Американците имаат забелешки и на тоа што военото разузнавање се инволвира и во МВР.

Се смета дека овој факт може да го пролонгира приемот на Македонија во НАТО и по 2008 година. Пред Самитот беше забележано дека Македонија назадува со реформите за влез во Алијансата, кои тогаш беа изнесени во последниот извештај на јужното крило на НАТО со

ОД ВЕТУВАЊЕ КУЌА НЕ СЕ РАСТУРА

Во независната историја Република Македонија беше ставана на многу искушенија за приклучок во интегративните процеси, при што, и покрај исполнувањето на зададените задачи, остануваше со кратки ракави.

Кога беснееја војните во Хрватска и во Босна и Херцеговина од Македонија се побара да ги почитува санкциите кон СР Југославија, иако не моравме да го правиме тоа зашто не бевме членка на ЕУ, сепак ние го правевме, со извесни пропусти. Ние добивме пофални зборови, додека Бугарија и Романија профитираа од шверцот, добија обештетување и станаа земји-членки на НАТО и на ЕУ.

Алијансата ја доби логистичката поддршка за нападите врз режимот на Слободан Милошевиќ, а ние сè уште не сме дел од НАТО. Беа уништени 60 проценти од патиштата, ни фрлија некоја трошка, притоа велејќи ни дека ќе ни простат 25 отсто од парите кои треба да ги донираме во НАТО кога ќе станеме полноправна земја-членка. Алијансата даде 20 милиона долари за поправка на мостовите на автопатот, но работата не ја доби македонска компанија.

Ни беше ветено дека ќе бидеме главни обновувачи на Косово и дека македонскиот Телеком ќе биде главен во обновата на телефонската мрежа. Сè остана само на ветување. За кредит од 20 милиона долари од Светска банка, поранешниот директор, Кристијан Портман, нè уценуваше со уставните промени. "Независност" на Лех Валенса се избори на Полска да ѝ бидат отпишани поголем дел од долговите, а не да земаат кредит. Имаше ветување дека ќе добиеме пет милиони долари за обнова на разурнатите домови и за враќање на протераните лица, а за возврат на тоа да замижаме пред многу работи. Раселените сè уште се по хотелите, домовите и ... Имаше и други работи кои беа срамни и понизни.

терството за одбрана, при што дел од разузнавачката служба се послужи со закани на кои посочуваше Алијансата.

Сепак, се поставува прашањето дали, покрај силните заложби на САД за влез на Македонија во НАТО, можеме да извисиме? Зборовите на Фрид "но, сепак има доста друга работа која треба да се заврши, како борбата против корупцијата, економските реформи, имплементацијата на охридскиот Рамковен договор", како и оние на Барнс дека нашиот приемот треба да биде во 2008 или во 2009 година, оставаат простор да се помислува дека целата работа може да се изјалови, за што има доволно примери од блиското минато. Или Македонија треба да биде држава преку која ќе се решава финалниот статус на Косово.

Пред минатогодишниот Самит во Рига, западните експерти полноправното членство во НАТО го условиле со човечките ресурси во Армијата. Експертите оцениле дека човечкиот потенцијал на АРМ сè уште живее со сфаќањата од времето на ЈНА и дека сè уште не искажува целосна верност и предаденост кон НАТО-стандардите и команди. Оценката е извлечена по неколку средби со македонскиот воен кадар. Тие, пред сè, се интересирале дали нашите командни кадри ќе им бидат доверливи на НАТО или и понатаму ќе им се пренесуваат информации на српските служби. Одговор немало. Иако Американците инсистирале на верност, сепак тие се сомневаат дека сите тајни податоци, преку српските служби, ќе им се пренесуваат на други разузнавачки служби. Американците имаат забелешки и на тоа што военото разузнавање се инволвира и во МВР. Натовците се зачудиле од тоа дека повеќето одговорни началници не го познаваат англискиот јазик, основен услов за интероперативност во НАТО. Забележале дека нашите, од странските јазици, најдобро го познаваат српскиот јазик.

Можно е прво да ни биде побарно поголемо учество во воените мисии во жешките региони, а дури потоа да бидеме сериозен кандидат за членство во НАТО.

Како и да е, сепак зачленувањето во Алијансата е политичка одлука, без разлика на спроведените реформи. Колку за потсетување, и Бугарија и Романија немаа расчистено со криминалот, па беа примени во НАТО, подоцна и во ЕУ.

седиште во Наполи, Италија, одговорно за НАТО операциите во Југоисточна Европа. Беа забележани драстични заостанувања со реформите. Се потенцираше дека Албанија е на добар пат да нè претстигне.

На состанокот со нашите старешини натовците се зачудиле од тоа дека поголемиот дел од одговорните началници немаат познавање од англискиот јазик, кој инаку е основен услов за интероперативност во НАТО. Тие забележале дека нашите од странските јазици најдобро го познаваат српскиот јазик.

На Македонија ѝ се забележуваше на неодлучноста, затоа што постојано очекува некој друг да ѝ ги реши проблемите, како обележувањето на границата со Косово. Поради тоа, се бараше Македонија да покаже државнички став кон одредени прашања. Оваа точка може да се смета како елиминирана од негативното konto на патот кон НАТО.

Потоа, како голем недостаток, на нашите началници им се сметаше и наклоноста за менување на роковите, кои НАТО ги има поставено, што е апсолутно недозволиво. Така, тие им се чуделе на НАТО-советниците како било можно во јуни 2006 година да го испланираат буџетот за 2008 година, зашто во тој период

нашиве го утврдувале буџетот за 2007 година. Често пати се "организирана" и криенка меѓу нашите началници и советниците на НАТО во земјава, за да не видат до каде сме со работата.

Значи, кај нас се зборува за реформи во Армијата, за што се смета дека сме отидени најдалеку, за разлика од другите сфери во државата. Но, ако тие се споредат со Хрватска, тогаш заклучокот е многу едноставен, Хрватите се далеку пред нас, затоа што таму реформите во судството се финализирани, како и справувањето со корупцијата итн.

Покрај ова, во АРМ се случуваа скандали кои се недозвољени во НАТО, како добивањето на чиновите.

Како последица на ваквото однесување, Газафер Адил и началниците на Г-секторите беа критикувани од Џон Дуранс, шефот на НАТО во РМ, од амбасадорите на оваа организација, како и од советниците на Буз Алан Хамилтон, при што биле нагласени слабостите во координацијата со Министерството за одбрана. Тогаш, нашите старешини со наведнати глави ветиле дека ќе продолжат со реформите.

Но, во последно време се случува уште две афери: аферата оружје и исчезнувањето на документацијата од Минис-